

Foto Henk Bos

Letland

Deel 2: 'Op bezoek'

Readers “Bezoek aan Letland”

Deel 1 introductie.

Deel 2 Op bezoek

Deze introductie bevat de tekst die hoort bij de lezing gehouden op 21-12 2010 voor de Nederlands Instituut voor Volksontwikkeling en Natuurvrienden (NIVON) in Heemskerk.

Het bevat een gedeelte van de opgedane informatie over dit land tijdens reizen in 2001, 2002, 2004 en 2010.

Op bezoek in Letland

Helaas kunnen we in een kort bestek niet heel Letland laten zien. Wij hebben er 4 zomers aan besteed en zijn nog niet uitgekeken. Er zit niets anders op dan zelf te gaan kijken in dit mooie land. We gaan bij voorkeur kijken waar andere toeristen niet aan denken en mijden dan ook de publiekstrekkingen waar busladingen uitstappen voor een quickview.

Op bezoek in Letland

1 Op bezoek in Letland

Dia 01 Op de P23 tussen Valka en de A2 op weg naar Aumaistari is een landgoed uit de 18e eeuw. Het is een mooi glooiend landschap met hier en daar een meertje.

Een rondje van 1000 km

2 Op bezoek in Letland

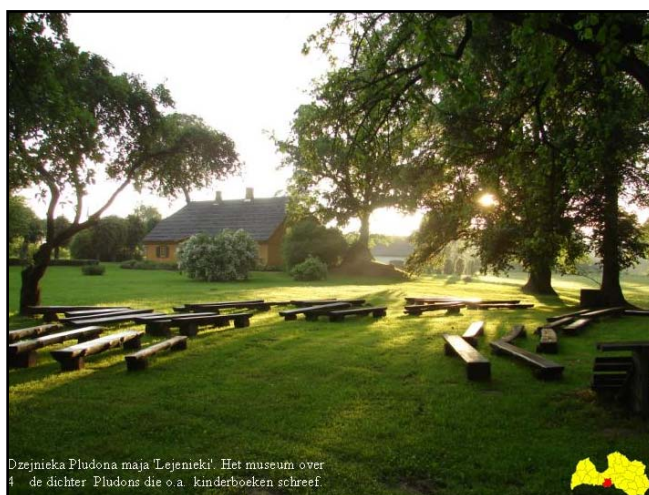
Dia 02

We gaan de blauwe lijn een beetje volgen maar niet helemaal. Onderaan vindt u rechts een verkleinde uitgave met de rajons. In rood wordt aangegeven in welk rajon de afbeelding is gemaakt. We komen Letland binnen vanuit Litouwen en gaan op weg naar Bauska.

Dia 03 Bij het binnenkomen van Bauska passeert u links enige supermarkten en rechts een bank. Als het mogelijk is gaan we direct naar het toeristenbureau op de markt door het volgen van de groene borden met een I erop. Hier kunt u de Letse autoatlas van Jana Seta kopen en als u Lets een beetje kunt lezen Latvia's Celvedis. Hier staan alle bezienswaardigheden in - en dat zijn er veel. Overnachten kunt u op de plaatselijke camping net over de brug in de buurt van het machine museum. Wij gaan na het bezoek aan het toeristenbureau terug naar de A7 naar het museum Lejenieki.

In elk rajon wordt eerst het toeristenbureau opgezocht.
3 Dit is het 'VVV kantoor' in Bauska

Dzejnieka Pludona maja 'Lejenieki' Het museum over
4 de dichter Pludons die o.a. Kinderboeken schreef.

Dia 04

Bij het museum is veel plaats en er wordt vaak gekampeerd. Wel even vragen! Er is zelfs een 230 V stopcontact. Het is wel uitkijken als het gaat regenen want de grond laat geen water door maar wordt drassig zodat de auto met een trekker weer naar de weg gebracht moest worden.

5 Op het terras van het museum wordt veelvuldig gekampeerd

Dia 05

Nagenoeg overal in Letland mag er vuur gemaakt worden. Dit helpt tegen de muggen. Ge zet haar aantekeningen om in een leesbare tekst.

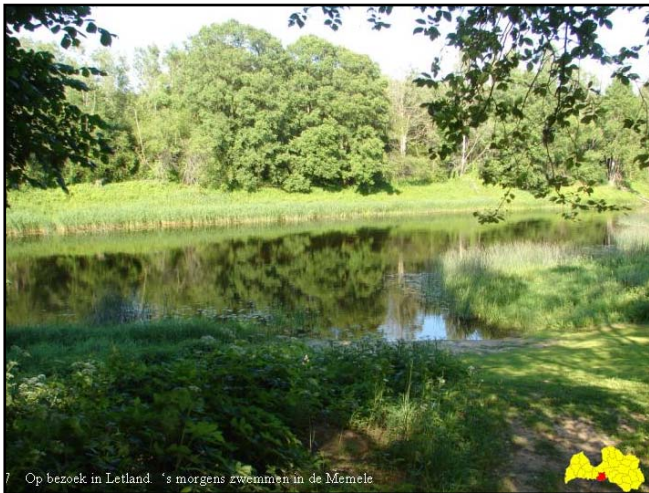
Dia 06

Een ster vuur kan de hele nacht blijven branden. We houden ervan om nogal basic te zwerven en geen sporen na te laten. Op het terrein staan meerdere latrines waar de biologische waar gedropt kan worden.

Verdere bezienswaardigheden in Bauska zijn: Orthodoxe kerk; Lutherse kerk; historisch centrum. Festival van vroege muziek 3e weekend in juli bij het kasteel. Novadpetniecibas un makslas': regionaal- en kunst museum en vergeet vooral de Luthers kerk niet. Deze heeft een zeer bijzondere preekstoel.

Dia 09 Uitzicht vanaf de toren; stamt uit 1443-1456 over het landschap met de Musa.

Dia 07

Ge houdt ervan om 's morgens rechtstreeks uit haar bed een tijdje te gaan zwemmen. De Memele bevat schoon water en andere mensen zijn in de verste verte niet te bekennen. Pure rust.

Dia 10 Let eens op de ogen. Dit komt in Letland meer voor dan in de omringende landen.

Dia 08

Bauska pils, het kasteel van Bauska. Was vroeger mooier om te zien. Is nu te netjes.

Dia 11 Rundales paleis is ontworpen door F. B. Rastrelli en is bedoeld als een zomerhuisje voor de Hertog van Kurland,

Ernst Johan Biron. Het paleis is gebouwd in het tijdvak van 1736 tot 1740 en de Rococo decoraties in het interieur stammen uit het tijdvak 1765-1768. Er zijn nu veel kamers opengesteld voor het publiek. Het museum is in 1966 gesticht.

Dia 12 De versieringen zijn geen stucwerk maar gemaakt van papier-maché (is lichter dan stucwerk). Wordt nu ook gebruikt voor ontvangsten.

Dia 13
Zo zag een vloer er uit in 2002.

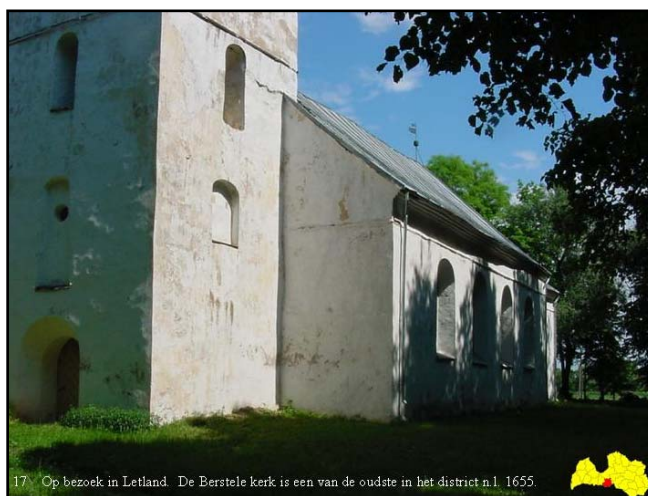
Dia 14
Een beetje overdreven.

Dia 15
Busladingen worden er gedropt. En staan in 'no time' weer buiten. Echt kijken is er dan niet bij. Er kan met een camper op de parkeerplaats overnacht worden. Wel even vragen in het restaurant.

Dia 16 Zo zien de toeristen Rundales paleis niet.

Dia 17 56°23'04, 23°57'42 De Lutherse kerk van Berstele (Bersteles luteranu baznica) is een van de oudste in het district en stamt uit 1655. Berstele ligt 16 km NW van Bauska. In 2005 is de kerk gerestaureerd. In de beide wereldoorlogen is de kerk niet ernstig aangetast. Vanaf 1964, diende het bijna tien jaar als opslagplaats voor het Rundale museum.

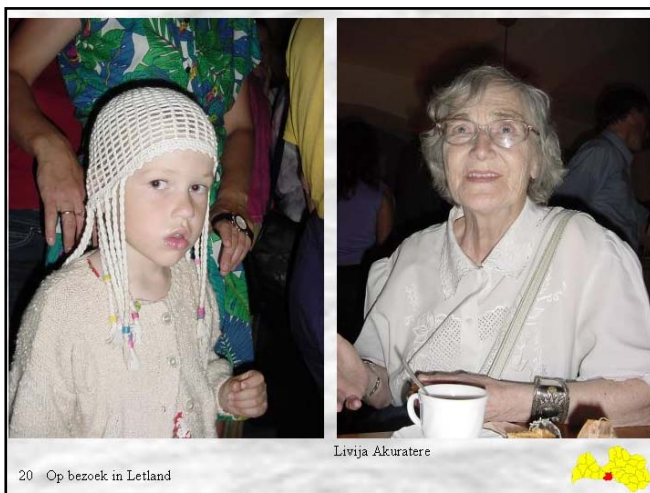
18 Op bezoek in Letland. De Berstele kerk is een van de oudste in het district al 1655.

Dia 18
Grafstenen van gebakken klei in de muur gemetseld.

19 Op bezoek in Letland

Dia 19
De Letten zijn gek op toneelspel. Bij een bezoek aan het machine museum in Kalmarde vallen we met onze neus in de boter. Er is een festival!

20 Op bezoek in Letland

Livija Akuratere

Dia 20 Livija Akuratere (zit toevallig naast ons) vertaalt simultaan wat er gebeurde op het toneel. Ze vertelde dat ze in jaren geen Duits meer had gesproken. Het mutsje kun je vaak aantreffen. Het Crimian koor uit de Krim komt af en toe in Nederland voor een reeks concerten. Ook die dragen na de pauze deze mutsjes, in de afhangende strengen zitten dan gekleurde glazen kralen.

21 Op bezoek in Letland. Het landschap langs de P106 met hier en daar een huis

Dia 21 We gaan richting de kust over de P106. Het is een leeg en eenzaam gebied met af en toe een boerderij of een klein dorpje.

22 Op bezoek in Letland. Erkend als 'Latvian Brown'

Dia 22 Het ras is ontstaan door de lokale laag productieve koeien te kruisen met Deens stieren. De runderen variëren in kleur van licht-rood tot donkerrood. Het hoofd, de nek en de benen zijn vaak donkerder. Ze hebben een sterk gestel. De kop is klein, licht en matig lang. Het skelet is licht, de borst diep, het lichaam lange, romp iets verhoogd, de uier meestal goed ontwikkeld. De 'Letse Bruine' koeien zijn van primair belang als genetische bron: zij zijn goed voor 99% van alle runderen in dit land.

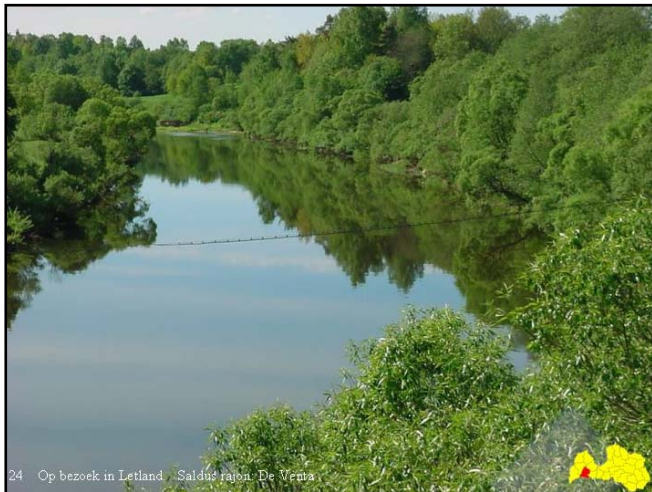

23 Op bezoek in Letland. Tervete's Vestures Muzejs

Dia 23
Tervetes museum is opgericht in 2000, met het doel om het publiek te informeren over de geschiedenis van Tervete, die

een belangrijke plaats in de prehistorie in de Baltische, en vooral Zemgaalse politieke, economische en materiële cultuur geschiedenis. Het museum omvat de materiële en spirituele onderdelen van het erfgoed voor promotie en onderzoek.

De museum vertegenwoordigers nemen actief deel aan internationale en lokale conferenties over de problemen in verband met de Zemgale. Parallel met de actieve werking van het museum, zijn er archeologische sieraden, kleding, wapens, wapens en het huishouden renovatie en de bouw. Elk jaar wordt er tijdens de zomer in augustus op de tweede zaterdag en zondag in samenwerking met het Tervetes Ontwikkelingsfonds en lokale overheden, Zemgaalse feestdagen georganiseerd.

Dia 24

De Venta ontspringt bij Kuršenai in het Litouwse district Šiauliai en mondt bij Ventspils (Duits: Windau) in Letland uit in de Oostzee.

Dia 25

Embutes Pilskalns is een Kurische kasteelheuvel dat beter bewaard is gebleven dan de meeste anderen. Met een hoogte van 191 meter is het de hoogste van Kurzeme. Er zijn veel sagen en legenden bewaard gebleven waaronder eentje in de trant van Romeo en Julia. Er is een prachtig parkeer terreintje met uitzicht over de vallei voor het documentatie centrum waar we de nacht mochten staan.

Dia 26 Bernati ligt aan de kust en heeft een zeer goede betaalbare camping Ergli met gratis internet. Hiervandaan maken we diverse dagtochten. Het heeft een vuurtoren van 21 m hoog met een vierkante stalen constructie met daarop een cilinder met lantaarn en galerij. De zichthoogte is 41 m. Het witte licht is 2 s aan en 2 s uit.

Dia 27

Dit weggetje loopt naar de heilige bron. Rucava municipality (Latvian: Rucavas novads) is een gemeente in het zuiden van Kurzeme. De gemeente is in 2009 ontstaan door het samenvoegen van Dunaka en Rucava. De witte Lutherse kerk is het middelpunt van Europa.

Dia 28, 29, 30 Etnografiska maja "Zvanitaji". Zvanitaji betekent klokkenluider omdat hier de koster woonde van de Lutherse kerk.

Het museum is een uit de 19e eeuw stammend houten huis waarin Rucava's historische vereniging gehuisvest is. Hier worden de plaatselijke tradities onderhouden en uitgedragen. In de zomer biedt de club een verscheidenheid aan culturele programma's aan met traditionele recepten en cursussen in de bijzondere lokale muziek.

Het houten gebouw heeft nog steeds zijn oorspronkelijke vorm met een massief plafond, een grote familiekamer en een broodoven en de ongeverfde houten vloeren met natuurlijke uitstraling. In 2000 werd het huis omgebouwd tot een museum met alle oorspronkelijke en karakteristieke voorwerpen zoals het weefgetouw, de familie tafel, bed, kast, wieg en verder nog verschillende voorwerpen en gereedschappen. Rucavas klederdracht heeft bijzondere handschoenen, sokken en andere onderdelen. Tijdens het zomerseizoen is het etnografische huis open voor iedere geïnteresseerde. De groepen toeristen kunnen een cultureel en educatief programma's aangeboden krijgen in combinatie met Rucavas zangers en zangeressen en genieten van enkele van de traditionele gerechten zoals echt brood; een speciaal soort witte boter bij aardappelen; aardappelen aangevuld met diverse producten. Zie voor recepten deel 1.

Dia 31
Tijdens ons bezoek werd er gewacht op een groep die kwam luisteren en proeven. Er lag een muziek instrument en op de vraag of ze er ook op kon spelen werd er door Rutatia een paar liedjes gezongen met begeleiding op de kokle. Het werd een zeer bijzondere ervaring waarbij de nekharen omhoog gingen.

Dia 32
Het muzikale feest ging door toen de groep arriveerde. Deze werd zingend begroet en ook de groep antwoordde zingend (werd vroeger veel zo gedaan). We gingen een beetje achteraf zitten om een en ander te bekijken maar dat was niet de bedoeling. We moesten aanzitten en mee-eten.

Dia 33
Ook tijdens de maaltijd werd er door iedereen gezongen in soms een vraag en antwoordspel. Op een gegeven moment kwam de plaatselijke muzikant Janis Pukins binnen met een kleine accordeon. Gelukkig heb ik een en ander opgenomen op een mp3 recorder.

34 Op bezoek in Letland. Rucava historisch museum.
 Dia 34
 De inrichting is nog helemaal origineel zelfs de oude elektriciteitsbedrading is blijven zitten.

laat de levenswijze van de lokale vissersfamilies in het verleden (19e eeuw) zien, met visgerei, gereedschappen, kleren en gebouwen en ook een houten vissersboot van 1100 jaar oud die op het strand gevonden werd na een storm in 2003. Het museum is open van 9 tot 17 uur, telefoonnummer +371 29262283, 3400332. Op maandag en dinsdag gesloten.

35
 Het Etnografisch museum Vitolnieki. Het is een dependance van het museum in Riga. Hier ontmoeten we de beheerster Baiba Rheinfelde die vloeiend engels spreekt. Ze vertelde dat er in het weekend een feest gevierd werd op het terrein met veel zang en dans. Dat leek ons wel wat dus we zijn gebleven. We kregen een plekje achter een schuur met een elektrisch touwtje.

37 Op bezoek in Letland. De viering van St. Anna
 Dia 37
 Rutatia wordt hier voorzien van de hoofddoek van de traditionele klederdracht uit Rucava.

38 Op bezoek in Letland. De viering van St. Anna
 Dia 38
 De klederdracht van Rucava. De dames maken deel uit van folkloristische vereniging.

38 Op bezoek in Letland. Etnografisch Museum Vitolnieki
 Dia 36
 Het vissershuis "Vitolnieki" is onderdeel van het etnografisch museum van Letland in Riga. Dit museum staat in het dorp Pape, in het zuidelijk deel. Het museum

39 Op bezoek in Letland. De viering van St. Anna

Dia 39

Hier wordt zingend de uitnodiging gedaan om mee te eten en aan tafel te gaan.

43 Op bezoek in Letland. De hoge kust tussen Bukarage en Jurkalne is de rand van de vroegere ijszee (Eindmorene).

Dia 43 Jurkalne's kust is een van de meest schilderachtige kusten van de Baltische Zee in Letland met een rustig strand, onaangetast door de beschaving, en indrukwekkende kliffen van maximaal 20 m hoog.

Dia 40

Het strand bij Pape is leeg en nodigt uit voor een bad. In de buurt komt ook een stroompje uit in zee met helder schoon zoet water (Papes kanalis).

41 Op bezoek in Letland. Het strand bij Saraiki

Dia 41

Het strand bij Seraikai. Ook bekend als Myza Saraykas, Saraika, Saraikas, Saraikas Mui a

44 Op bezoek in Letland. Camping Piejuras in Ventspils.

Dia 44 Een van de beste campings langs de kust. Is helaas te duur (29 Euro om alleen maar 1 nacht te staan voor een VW bus!) geworden voor senioren. Deze wijken uit naar andere campings iets hoger aan de kust richting Kolka. 's Morgens rijden ze dan naar de haven en parkeren daar hun camper om de stad te gaan bekijken. Er is veel te zien. Vergeet het openlucht museum niet!

42 Op bezoek in Letland. De haven van Pavidosta

Dia 42 De Lutherse kerk heeft geen toren om verwarring bij zeelieden te voorkomen. Bijna alle straten lopen richting zee.

45 Op bezoek in Letland. De burcht van de Livonische orde is het oudste gebouw van Ventspils.

Dia 45 De burcht van de Livonische orde is het oudste gebouw van Ventspils. Helaas is het interieur modern ingericht met een kleine simpele tentoonstelling die niet in verhouding staat tot de toegangsprijs (te duur).

46 Op bezoek in Letland. Het kerkje van Ugale.
 Dia 46
 De Lutherse kerk met een kolossaal orgel en houtsnijwerk is een van de belangrijkste monumenten gezien de cultuur en architectuur. Ugale heeft een plaatselijk museum.

47 Op bezoek in Letland. Tussen Ziekas en Ugale. De stofwolk was al weer wat gaan liggen.
 Dia 47
 Over de wegen in Letland is veel te zeggen. De doorgaande wegen zijn verhard maar alle gele en witte wegen zijn voorzien van een laag grind of breuksteen; dit levert enorme stofwolken op.

48 Op bezoek in Letland. Bij Sabile: een waterval in de Abava. Een plek voor school-uitstapjes.
 Dia 48
 In Sabile ligt de meest noordelijke wijnberg van Europa, er zijn jaarlijks wijnfeesten.

49 Op bezoek in Letland. De Pils van Dundaga. Hoofdingang op de binnenplaats.
 Dia 49
 Dundaga. Het kasteeltje stamt uit 1249. In de 17e eeuw is de toren en de rechtervleugel omgebouwd. Tot 1918 woonde daar baron van Ostensacken (oost Saksen). Aan de overkant van het meer is een oude Kurische verdedigingsheuvel. Er is een sage verbonden aan dit kasteel over het 'groene bruidsmisje'.

50 Op bezoek in Letland. De monding van de Pilsupe bij Purciems.
 Dia 50
 Wie wil hier in de buurt niet de nacht doorbrengen aan het water. Purciems staat bekend om zijn witte duinen.

51 Op bezoek in Letland. Ornithologische stacja Engures Ezers.
 Dia 51
 In Letland zijn 344 verschillende vogels geregistreerd. Aan het meer zijn diverse schuilhutten gebouwd om de vogels te kunnen observeren.

52 Op bezoek in Letland. Jaunpils

Dia 52
Ontstaan in 1301 als Ordensburg (burcht van de Duitse kruisridder orde) op een schiereiland en is van 3 zijden omgeven met water. Bevat een museum en een café.

55 Op bezoek in Letland. Centrum Riga

Dia 55
Naast de vier straten met veel pracht en praal is er een bittere armoede te vinden.

53 Op bezoek in Letland. Elisabeth iela in Riga

Dia 53
Helaas is er over Riga zoveel te vertellen dat het een heel boekje kan vullen. Voor deze serie is er maar ruimte voor een hele kleine willekeurige keuze.

56 Op bezoek in Letland. Smedenfestival in het Openlucht museum van Riga. De openings parade

Dia 56
Elk jaar wordt er in het etnografisch museum van Riga een smedenfestival georganiseerd waar we aan deelgenomen hebben.

54 Op bezoek in Letland. Jugendstil in de Alberta iela, Elisabetes iela, Vilandes iela en Strelnieku iela. De meeste gebouwen zijn ontworpen door Michail Eisenstein, de vader van de regisseur Sergej Eisenstein.

Dia 54
Er zijn vier straten met veel Jugendstil.

57 Op bezoek in Letland. Smedenfestival in het Openlucht museum van Riga. Henk werkt in de oude smederij uit Merrāgs

Dia 57
Toevallig waren de werkschoenen mee om dienst te doen in barre tijden. Het was niet moeilijk om het oude beroep weer op te pakken.

58 Op bezoek in Letland. Smedenfestival in het Openluchtmuseum van Riga. De vinger van een vrouwelijke smid Ilze Skipare

Dia 58
Er wordt door Vincis (de smid van het museum) les gegeven aan jonge smeden en een er van was Ilze Skipare.

61 Op bezoek in Letland. Smedenfestival in het Openluchtmuseum van Riga

Dia 61
Een scène van een volkstoneelstuk waar veel publiek op afkwam.

59 Op bezoek in Letland. Smedenfestival in het Openluchtmuseum van Riga. Een van de gebruiken is om na het sluiten van het huwelijk een geluks hoefijzer te smeden.

Dia 59
Sommigen laten hun huwelijk bevestigen bij de smid. Dit gaat met veel theateraal geweld en is aardig om het mee te maken.

62 Op bezoek in Letland. Smedenfestival in het Openluchtmuseum van Riga

Dia 62
Een en ander werd begeleid met gezongen folklore. Het enthousiasme straalt er van af.

60 Op bezoek in Letland. Smedenfestival in het Openluchtmuseum van Riga. Deze smid uit Litouen had zijn gezin meegebracht. De dame is Jūlija Čailīte

Dia 60
Veel van de smeden zijn geïnteresseerd in de historie en lieten daar ook het een en ander van zien.

63 Op bezoek in Letland. Smedenfestival in het Openluchtmuseum van Riga. Hier hebben we ons na afloop gewassen.

Dia 63
Van smeden wordt je nu eenmaal vies, wassen aan een klein fonteintje is ook niet alles en dan is een openlucht bad wel lekker.

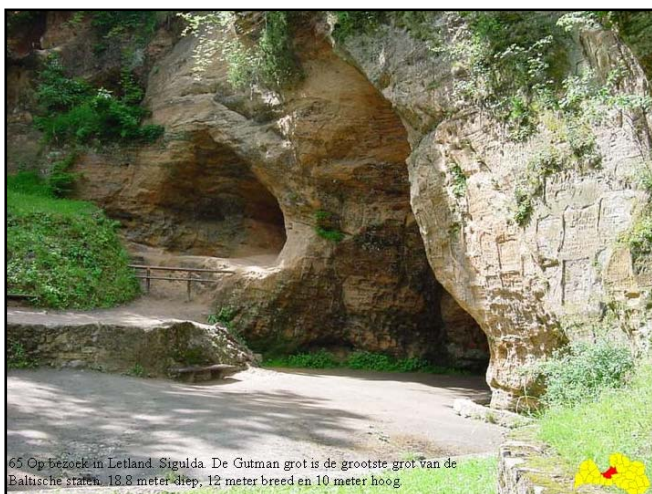
Dia 64

Het was prachtig om 's avonds door het park te dwalen en mooie foto's te schieten.

Dia 67

Cesis heeft voor ons een bijzondere betekenis, Toen wij in 2002 hier op zoek gingen naar een kampeerplaats kwamen we aan de rivier terecht in een pas begonnen camping.

Dia 65

Eens reikte het water van de Gauja tot deze hoogte. Komt voor in de sage van de 'Rose of Turaida'

Dia 68

Wij raakten bij toeval verzeild in een historisch festival in de burcht van Cesis. Letlands Middeleeuws Festival "Wendene 1378" in de oude stad.

Dia 66

Turaida heeft een museumreservaat met diverse gebouwen, sculpturen en het kasteel. Er is een hele dag nodig om alles te zien.

Dia 69

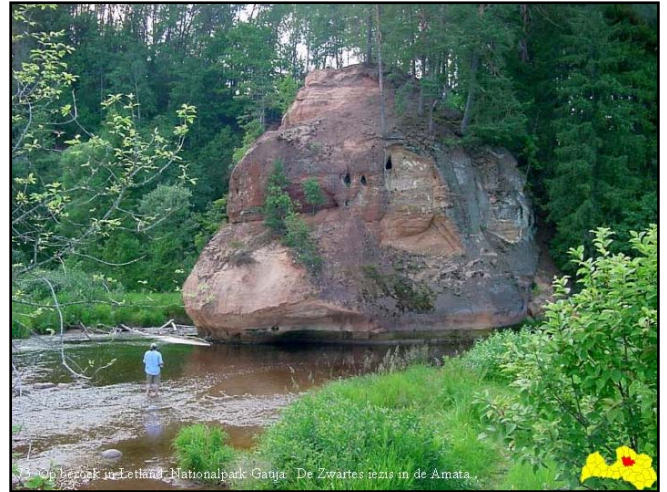
Koken in aarden kommen en broodjes bakken op de stenen.

70 Op bezoek in Letland

Dia 70

In het kasteel zit een zilversmid die historische vondsten na maakt. Hij heeft een zeer interessant verhaal.

Op bezoek in Letland Nationalpark Gauja. De Zwarte rots in de Amata.

Dia 73

Heeft door corrosie en uitspoeling zijn vorm gekregen.

71 Op bezoek in Letland. De rivier Gauja

Dia 71

Een rondrit in de omgeving levert mooie foto's op.

74 Op bezoek in Letland. Arārs lake castle.

Dia 74

Historisch reservaat met een paaldorp uit 9-10e eeuw (is 's zomers "bewoond").

72 Op bezoek in Letland. De pont tussen Lielstramp en Līgatne in de Gauja.

Dia 72

Een zeldzame veerpont over de Gauja.

75 Op bezoek in Letland. Probleempje op de weg tussen Cirgah (P23) en Mezmuiza bij Vijciems (P24).

Dia 75

In de delen van Letland met een lage bewonersdichtheid kan dit je gebeuren. Daar we geen zin hadden om een eind om te rijden is het boordgereedschap uitgepakt, de boom doormidden gehakt en met de auto opzij getrokken.

Dia 76

56°48' N 26°33' E Langs de P82 bij Meirani ligt een hotelaccommodatie aan een meer. Hier kun je uitstekend kamperen en voor 5 Lat heb je ook nog het gebruik van de douche in een huisje. Het ligt 25 km oostelijk van Madona.

Dia 79

In 1209 gebouwd op last van bisschop Albert. De oorspronkelijke houten burcht werd hierbij vervangen.

Dia 77

Slot Cesvaine is in 1890 - 1897 gebouwd en in gebruik als school. Er heeft recentelijk een brand gewoed zodat er nog veel open ligt. In het park staan 70 verschillende bomen.

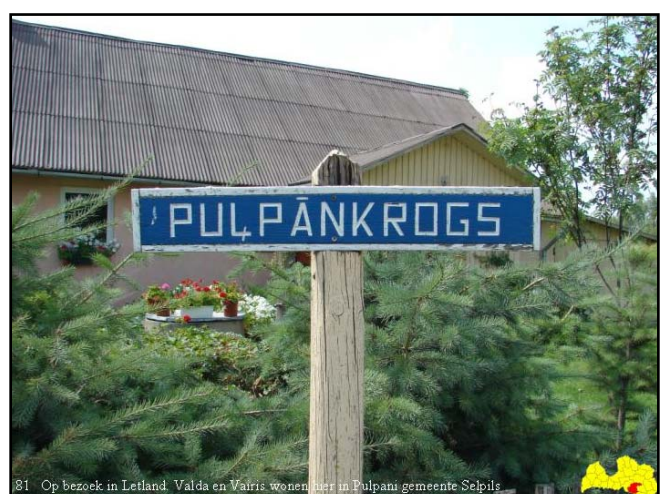
Dia 80

De Daugava bij Dregi.

Dia 78

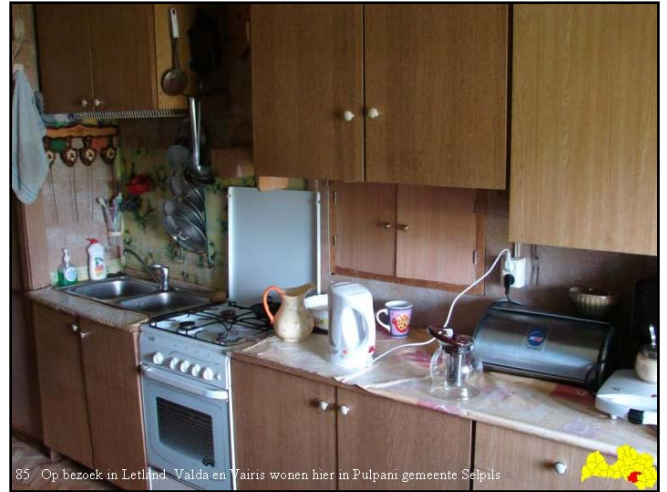
Op weg naar Madona kwamen we het museum tegen van de gebroeders Jurjans. Hier mochten we met een donatie in de bus kamperen. Hadden alleen te weinig kabel om het stopcontact te bereiken.

Dia 81 We gaan even op bezoek bij Valda en Vairis die wonen in de Pulpankrogs. Een 'krog' is een dorpskroeg. Het ligt aan de rivier en is later gedeeltelijk omgebouwd tot gastenverblijf.

82 Op bezoek in Letland. Valda en Vairis wonen hier in Pulpani gemeente Selpils

85 Op bezoek in Letland. Valda en Vairis wonen hier in Pulpani gemeente Selpils

Dia 82
Het ziet er eenvoudig uit en dat is het ook.

83 Op bezoek in Letland. Valda en Vairis wonen hier in Pulpani gemeente Selpils

86 Op bezoek in Letland. Valda en Vairis wonen hier in Pulpani gemeente Selpils

Dia 83
De kelder zoals het in het oosten van Letland gebruikelijk is.

Dia 86
De conversatie is moeilijk omdat ze alleen Russisch spreken. Het is dan ook een stortvloed van Labi labi. (OK, goed!)

84 Op bezoek in Letland. Valda en Vairis wonen hier in Pulpani gemeente Selpils

87 Op bezoek in Letland

Dia 84 en 85
Het pensioen is ongeveer 80 lat (circa 120 euro) en de mensen kunnen alleen overleven door hun eigen groenten te verbouwen.

Dia 87
We hebben maar een klein gedeelte van onze reizen kunnen laten zien en ook nog oppervlakkig. We hebben iets laten zien uit de groene rajons. Er is veel, veel meer te vertellen en te laten zien. Als u meer wilt zien kunt u natuurlijk zelf gaan kijken.

Henk en Ge Bos

Henk en Ge Bos

Hasebroekstraat 7, 1962 SV Heemskerk Nederland
Telefoon: +31 251 230050
E-mail: bosq@xs4all.nl
Site reizen : <http://www.home.hccnet.nl/henk.ge>
Site techniek: <http://www.xs4all.nl/~bosq>